

Vedlegg 4: Som del av ny spesialistutdanning for leger vil helseforetakene arbeide for at rollen som «utdanningsansvarlige overleger» etableres i de kliniske avdelingene i Helse Vest

03.09.2018 gav de administrerende direktørene i Helse Vest sin tilslutning til modellen, og vil arbeide for at funksjonen/rollen som «utdanningsansvarlig overlege» blir etablert i alle kliniske avdelinger i helseforetakene i foretaksgruppen Helse Vest. Dette vil tydeliggjøre at ny LIS utdanning er et linjeansvar og er med på å ivareta en av fire hovedoppgaver i helseforetakene og kravene i den nye Spesialistforskrifta.

I 2016 ble ny forskrift om spesialistutdanning og spesialistgodkjenning for leger fastsatt. Den nye spesialistutdanningen for leger i spesialisering (LIS) er den største kvalitetsreformen i nyere tid og innebærer en rekke endringer i blant annet ansvar, roller og myndighet. Forskriften fastslår spesialistutdanningen som et offentlig anliggende og gir tydelige rammer for innretning, ansvar og oppgaver i legenes spesialistutdanning. Formålet med ny utdanningsmodell for legespesialister er å sikre at helsetjenesten bedre kan møte de fremtidige utfordringer i helsetjenesten slik at gode, trygge og effektive pasientforløp sikres.

Spesialistutdanning av leger er praksisbasert der læringsprosessene og kompetanseutviklingen ofte skjer i direkte møte med pasienter som har alvorlige og komplekse helseutfordringer. Fremtidens helsetjeneste vil i større grad involvere korte tidsmarginer, koordinering av pasientforløp, samarbeid med andre fagfelt/profesjoner, tung logistikk og avansert teknologi som gir krevende læringssituasjoner for leger i spesialisering (LIS). Ansvaret for spesialistutdanningen for leger er derfor lagt til praksisfeltet og blitt et leder- og linjeansvar.

Helseforetakene har gjennom ny forskrift fått større ansvar og myndighet for spesialistutdanningen av leger. De største endringene er økt satsning på veiledning, supervisjon og innføring av formalisert kompetansevurdering og dokumentasjon av spesifikke læringsmål (arbeidsprestasjoner). Helseforetakene skal ivareta utdanningsaktiviteter i den kliniske hverdagen og tilrettelegge for helhetlige og effektive utdanningsløp for hver enkelt LIS, både i eget foretak/sykehus og mellom helseforetak, avtalespesialister eller andre utdanningsvirksomheter. For å ivareta pasientens helsetjeneste er det innført nye obligatoriske felles kompetansemoduler som skal integreres i daglig klinisk virksomhet. Alle utdanningsaktiviteter og kompetansevurderinger skal dokumenteres i et felles nasjonalt IKT-verktøy. Innføring av ny utdanningsmodell vil føre til faglige, administrative og ressursmessige utfordringer. Ved tilsetning skal LIS ha en individuell utdanningsplan, som er LIS sin plan for hvordan utdanningen er planlagt og tilrettelagt slik at LIS oppnår læringsmålene. Utarbeidelse og praktisk gjennomføring av individuelle helhetlige utdanningsløp vil kreve en omfattende koordinering og planlegging i eget sykehus, mellom helseforetakene og eventuelt mot andre aktuelle utdanningsvirksomheter. Planene som lages skal tilpasses føringer for faste stillinger, vikariater og "gjennomstrømsstillinger", og vil i stor grad medføre fortløpende endringer som resultat av ulike permisjoner (svangerskap, sykdom, forskning ol.). Videre er sykehusene ikke bare en viktig aktør innen utdanning av leger og legespesialister, men også for alle andre profesjoner innen helsefagene. Det er derfor nødvendig å legge til rette for at utdanning av LIS sees i sammenheng med øvrig utdanningsvirksomhet i organisasjonen, og spesielt klarer å binde sammen profesjoner som arbeider tett sammen i tverrfaglige team.

Endringene ny LIS utdanning medfører et behov for å utvikle gode prosesser for planlegging, tilrettelegging, styring og kompetanseutvikling av LIS i de enkelte virksomhetene. For å få dette til må en også beherske gode systemer for planlegging internt i eget foretak og samarbeidede foretak. For å imøtegå disse utfordringene må sykehusene være forutseende og starte tidlig med de rette virkemidlene. For å kunne løse de pålagte oppgavene i den nye utdanningsmodellen vil helseforetakne arbeide for at rollen som «utdanningsansvarlige overleger» etableres i kliniske avdelinger i Helse Vest etter modell fra Danmark. Det anbefales at alle klinikker har en felles tilnærming til de oppgaver som skal

løses, men at det skaleres til klinikkens størrelse og kompleksitet. På denne måten ivaretas både LIS og sykehusenes interesser og utviklingsbehov.

Beslutningen om å opprette rollen som «utdanningsansvarlige overlege» innebærer en omprioritering av ressursbehov til LIS utdanning. Det brukes allerede store ressurser på utdanning av LIS i dagens spesialistutdanning, men utfordringene er at disse ressursene ofte ikke er godt nok organisert i forhold til å identifisere, anvende og

utnytte de gode

læringsarenaene i det kliniske arbeidet. En investering i kompetanseutvikling for LIS er viktig for helseforetakene, er av stor verdi for fagmiljøene, den enkelte medarbeider og vil utvilsomt styrke kvaliteten i pasientbehandlingen. Vi mener derfor at de foreslåtte tiltakene rettfærdiggjør behov i forhold til de ressurser som tenkes brukt. Det videre arbeidet med vurdering av ressurser vil måtte sees i sammenheng med andre forhold ved

kompetanseutviklingen og dette må samlet koordineres med budsjettarbeidet for de kommende årene.

Sykehusene er ikke bare en viktig aktør innen utdanning av leger og legespesialister, men

også for alle andre profesjoner innen helse- og omsorgstjenesten. Det er derfor nødvendig å legge til rette for at utdanning av LIS, sees i sammenheng med øvrig kompetanseutvikling i organisasjonen, og spesielt klarer å binde sammen profesjoner som arbeider tett sammen i tverrfaglige team. En god LIS-utdanning kan legge til rette for en utvikling som vil heve kvaliteten på all utdanningsvirksomhet i sykehusene. God kvalitet på profesjonsutdanningene gir god pasientbehandlingen. Et helhetlig fokus utdanning og kompetanseutvikling vil også definere om Helseforetakene blir en attraktiv arbeidsplass som skal tiltrekke seg, rekruttere, utvikle, anvende og beholde medarbeidere med høy kompetanse.

OVERORDNA OPPGAVER

«UTDANNINGSANSVARLIGE OVERLEGER»

- Avdelingsledelsens rådgiver i utdanningsmessige spørsmål
- Bidra til at LIS utdanningen integreres med driften
- Bidra til at LIS utdanningen videreutvikles til å inngå i tverrfaglig undervisning og utdanning i samarbeid med øvrige utdanningsfunksjoner i avdelingen/sykehuset.
- Bidra til at ferdighetstrening og simulering utvikles som en funksjon på tvers av spesialiteter og personalgruppe på sykehuset, og at dette skjer i samarbeid med ferdighetssentrene.
- Bidra inn i avdelingens helhetlige arbeid med strategi på utdanningsområdet (også mot andre